

IBRAÏ

The history of Abraham in Bokobaru as recorded in the Ataura,
the first book of Moses, Datena 12-23.

Dii ona Abramune à bɔ a busun

Dii bè Abramune: N̄ bɔ n busun n danenɔ te n de be, n̄ ta bùsu kè mé ɔdɔanneen.

Mé to n borii ke pari,
mé aubarikadangu mà n tɔbɔ,
n kiian weégae aubarika en.

Mé aubarikada gbẽ kè aɔé sa maaa onneenɔn,
mé gbẽ kè aɔé sa zaaa onneenɔ ká.

Anduna bori pingi é aubarika e n gãzí.

Ben Abramu dà zen lan Dii òne nà. Lutu gào. À wè basiigɔ sɔɔrosaidee guun à bò Arana kõn a nañ Saraio kõn a vii né Lutuo kõn í auziki kè aɔɔ vĩinɔ kõn gbẽ kè aɔɔ sè gweenɔ. Len aɔ bò Arana le aɔ dà Kanaa zen. Kè aɔ kà gwe, ben aɔ bòe bùsu pìn ai aɔ kà More gbii lí kiia Sekemu. Kanaanɔ ku bùsu pìn gurɔ beeee. Ben Dii bò à mò Abramuzi à bè: Mé bùsu kekii kpa n boriinɔamɛ. Ben à Dii gbägbäkii bò gwe. Kè à fèe gwe, à mipè kpiii kè ku Beteli ɔfántëbɔe kpaanɔa, ben à bùra kàe gwe, Beteli ku ɔfántëgëkpen kpa, Ai ku ɔfántëbɔe kpa. À Dii gbägbäkii bò gwe dɔ, ben à à sisi. Ben à dà zen dɔ à mipè Negevia.

Kè dekaa kà bùsu pìn, ben Abramu gào gurɔ plaaa ke Igipiti, zaake dekaa pì gè ɔla. Kè à kà kii kõn Igipitio, à bè a nañne: Má dɔ nɔ maan n ū. Tó Igipitino n e, aɔé be ma nañ n ū, aɔé ma de aɔé n tó. N̄ benné ma dãremɛ n ū le wà ma si ɔplaplaa n yânzi. Lan né ma misi nàn gwe. Kè aɔ kà Igipiti, Igipitino è

nɔgbɛ pì maaa gɛ. Kè Igipiti ki Fili'auna ibanc à è, að à maaa gɛgɔnɛ, ben wà à sè wà gɛo Fili'aunane a be. Ben à Abramu gwà maamaa à yānzi, à sāanc kpàa kõn zùnc kõn zaakinɔ kõn gɔgbɛ zīkerinɔ kõn nɔgbɛ zīkerinɔ kõn lakuminɔo. Ben Dii gyã pāsinc kà Fili'aunan kõn a bedeenɔ Abramu nað pì yānzi. Ben Fili'auna Abramu sìsi à bène: Bó yā ñ kème gwee? Bɔyānzi née omɛ kè n nañlloo? À kè dia n bè n dāremɛ, ben ma à sè nɔc ūu? N nañn ye! Ñ n pò se ñ tao. Fili'auna yā'ò a gbénɔne Abramu yā musu, ben að gàa wà zènɛ kõn a naðo kõn a auzikinɔ pingi.

Abramu kēkɔana kõn Lutuo

Ben Abramu bò Igipiti à sù Negevi kõn a naðo kõn a auzikinɔ pingi kõn Lutuo. Abramu né auzikideemɛ, à pɔkādeenɔ vĩ pari kõn kondogio kõn vurao. Bɔna Negevi à sɔki kpàkpa ai à gàa à kào Beteli, guu kè à bùra kàen kaaku Beteli dagura kõn Aio, guu kè à sa'okii bòn yā. Ben à Dii sìsi gwe.

Lutu ègɔ te kõn Abramuo ledo. À sāanc kõn zùnc kõn bisakutaanc vĩ se. Að pɔkādeenɔ pari, guu pì sɛ e mommá ñ pingiro. Beee yānzin aðé fɔ wàgɔ ku gu dɔnkɔa ledo dɔro. Ben leokpakɔa gɛ Abramu pɔdārinɔ kõn Lutu pɔdārinɔ dagura. Zī beeee sɔ Kanaanc kõn Perizinɔ ku bùsu pìn. Ben Abramu bè Lutune: À maa leokpakɔa gɔ ku wa daguraro, ke ma pɔdārinɔ kõn n pɔdārinɔ dagura, zaake danenɔn wa ū. Ñ bùsu gwa da n ae pingi. Wà kēkɔa. Tó n gaa ɔzezi, mé gá ɔplazi. Tó n gaa ɔplazime sɔ, mé gá ɔzezi. Ke Lutu guu gwà, à è Yoda guzure pingi mɔdɔ vĩ maamaa. Ai Dii gɔ gá Sɔdɔmu kõn Gɔmɔrao kaate, guzure pì de

lan Dii swadako bà, lan Igipiti bùsu bà, ai à gàà pe Zoa. Ben Lutu Yoda guzure sè pingi. Añ kĕkõa, ben Lutu dà zen à tà ɔfántëbøe kpa. Abramu gò Kanaa busun, Lutu sɔ́o ku Yoda guzure wetenç dagura. À bùra kàe Sɔdɔmu sae. Sɔdɔmudeenç sɔ́o zaa, durunkeri sànon ñ ū Dii aezî.

Lutu tana gbera Dii bè Abramune: Guu kè ñ zen ñ wéesé ñ gu'igbārō kõn sɔ́ometeo kõn ɔfántëbøeo kõn ɔfántëgëkpén-o gwa. Tɔ́cte kè ñ è pingi, má kpàmma, eégɔ́ de mpi kõn n boriinç pó û ai gurɔ́ pingi. Mé to n boriinç ke pari lan busu'āatē bà. Tó gbëke é fɔ́ à busu'āatē naro, ãndë eé fɔ́ à n boriinç naro. Ñ fee ñ ligá bùsu pìzi ñ à gbàa kõn à yaasao gwa, zaake má kpàmmame. Abramu fée à gàà à vèè Mamare gbii lí kè ku Eblonunc sae, ben à Dii gbägbäkii bò gwe.

Lutu misina

Zíkea Babilonia bùsu ki Amarañeli kõn Elasa bùsu ki Ariɔkio kõn Elamu bùsu ki Kedɔlaomao kõn Goyimu bùsu ki Tidalao e zíkaa kõn Sɔdɔmu ki Berao kõn Gɔmɔra ki Bisao kõn Adama ki Sinabuo kõn Zeboimu ki Semebao kõn Bela kè wè be tia Zoa kinao. Ki gɔ́on sɔ́oro pìnɔ́ kɔ́ kàkɔ́ ñ pingi Sidimu guzuren. Àmbe sebe wisidee û tia. Wè kuri aweeplaaa dagura aðègɔ́ tangba kpaa Kedɔlaomaa. À wè kuri awee'aagɔ́dee guun að gí bɔ́nezi. À wè gero dosaidee guun Kedɔlaoma kõn kina kè að kuonç mò wà ziblè Refaimunç zaa Asetero Kanaimu, að ziblè Zuzinç zaa Hamu, að ziblè Eminç zaa Save Kiriataimu, að ziblè Orinç ñ kpiii kè wè be Seia ai à gàà pe Eli Parana gbaaa.

Ben aጀ lìara wà sù Ɛmisipa. Àmbe wè be tia Kadesi. Aጀ ziblè Amaleki bùsua pingi kጀn Amɔri borii kè aጀ ku Azaz̄tamanoጀ dጀ.

Ben Sጀdጀmu kina kጀn Gጀmጀra kinao kጀn Adama kinao kጀn Zeboimu kinao kጀn Bela kè wè be tia Zoa kinao fጀe wà gጀà wà zīkañyo Sidimu guzureñ. Aጀe zīkaa kጀn Elamu bùsu kinao kጀn Goyimu bùsu kinao kጀn Babilonia bùsu kinao kጀn Elasa bùsu kinao. Ki gጀwጀ siigwጀ pìnɔwጀ e zīkaa kጀn ki gጀwጀ sɔɔroonɔ. Sidimu guzuré kontaa wèe vጀ pari. Kè Sጀdጀmu kina kጀn Gጀmጀra kinao e bàa lee, ben aጀ sì à guu, ben nጀ gbጀ kpaaanc baalè wà gጀà gusīsīdeen. Ziblerinɔ Sጀdጀmu kጀn Gጀmጀrao auzikinɔ kጀn nጀ pɔbleenɔ sèe pingi aጀ tào. Gurwጀ mጀa Abramu vጀi né Lutu ku Sጀdጀmu, ben aጀ à kጀ wà tào kጀn à auzikinɔ.

Ben gbጀ kè bò nጀ ɔzī gጀà à ò Eberu borí Abramuné zaa Mamare gbii linɔ sae. Mamare kጀn a dāaronɔ Ɛsekɔlu kጀn Aneo né Amɔri borinɔmɛ, aጀ de kጀ gbጀ ū kጀn Abramuo. Kè Abramu mà wà a dane kጀ wà tào, ben à a be zīkarinɔ sèe gጀwጀ wàa do kpጀ basweedo plaasai à pጀe kina pìnɔzi, ben à nጀ le Dani. Ben à a gbēnɔ kpaatète, ben aጀ sì nጀ te gwāavī. Aጀ ziblèmmá aጀ pèmmá ai Oba, Damasiku gu'igbāroo kpa. À lìara à sù kጀn auziki pìnɔ pingi kጀn a vጀi né Lutuo kጀn à auzikinɔ. À sù kጀn nɔgbēnɔ kጀn gbጀ pāndenɔ dጀ.

Kè Abramu ziblè Kedolaomaa kጀn kina kè aጀ kuonɔ èe suu, ben Sጀdጀmu ki bò à dààle Save Guzuré kè wè be tia Ki Guzuren. Ben Salemu ki Melékizedeki mጀ kጀn buredio kጀn

geepiwẽeo. Àpi né Luda Musude gbãgbãrimẽ. Ben à sa maaa ò Abramune à bè:

Luda Musude musu kõn tɔ̄tẽo Keri
aubarikada Abramun.
Aubarikadeen Luda Musude
kè à n ibeεnɔ nànnɛ n ɔzĩ ũ.

Ben Abramu auziki kè èe suunɔ pingi kuridee kpàa. Sɔdɔmu kina bè Abramune: N̄ ma gbẽnɔ kpama ñgõ auziki kũna n pó ũ. Ben Abramu bène: Má sì kõn Dii Luda Musude musu kõn tɔ̄tẽo Kerio, mé n pɔke sero, baa kyateyĩba, le ñton be n ma ke auzikidee ūro yänzi. Mé pɔke sero, sé pɔblee kè ma gbẽnɔ blè baasiro. Môde Ane kõn Esekjluo kõn Mamare kè aõ gâamaonɔ, ñ to aõ ñ baka sé.

Luda bà kuuna kõn Abramuo

Beee gbéra Dii yã'ò Abramune weegupu'ena guu à bè:

Abramu! Ñton vĩakero.
Mambe n sengbango ũ,
n asaia égõ bita maamaa.

Ben Abramu bè: Dii Luda, bɔn né ma gbaa? Má né vĩro. Damasiku gbẽ Elieza bé égõ dẽ ma be tubibleri ũ. Kè néé ma gba néro, ma be zíkeri pì bé égõ dẽ ma tubibleri ũ. Ben Dii bène: Àmbe eégõ dẽ n tubibleri ūro. Né kè eé bɔ n plèn bé eégõ dẽ n tubibleri ũ. Ben à bò baazi à bè: N̄ musu gwa ñ sɔsɔnɛnɔ naro, tó né fɔ. Lemɛ n borinɔ égõ dẽ le. À Dii naanekè, ben Dii tò yã bò nna a naane kè à kè yänzi. À bène dɔ: Diin ma ũ, mambe ma

n bɔ̄ Uru, Kaladia busun, le mà bùsu kekii kpamma yānzi. Ben Abramu bè: Dii Luda, dian mégō dō kè eégō de ma pó ūu? À wèàla à bè: N zùnunu wè aagō se kōn blè wè aagōo kōn sākarō wè aagōo kōn pōtētēngoo kōn lukulukuo. Ben à pó pìnc sè à mòo pingi à pàrapara à gògokjā, ben à kàe à ñ ae dòdōkjā, mòde èe bāanɔ̄ parapararo. Kè yeberekunɔ̄ mò wà zɔ̄zɔ̄ nɔ̄bɔ̄ pìncɔ̄, ben Abramu pèmmá.

Kè ɔfāntē e gēe kpén, i bita Abramu kū, ben gusia bita vīadee dààla. Ben Dii bène: Ngō dō kè n borinɔ̄ égō niboblee bùsu kè de ñ pó ūroo guu, aéégō zobleee gwe, weégō weetāammá ai wè wàa plaa. Mòde mé ìa ke borii kè aɔ̄e zobleennéñɔ̄, n borinɔ̄ é bɔ̄e kōn auziki bitao. Mmɔ̄n sɔ̄, négō aafiamé ai ñ gá zikūo gbasa ñ ka n dezinɔ̄la wà n vīi. N nasionɔ̄ bé weé liara wà su kè, zaake Amɔ̄rinɔ̄ durun e papa kòro.

Kè ɔfāntē gèe kpén, guu sì, ben Abramu è kii kè èe tesukpe bɔ̄o kōn sëteo e gēe nɔ̄bɔ̄ kè à pàrapara pìnc dagura. Zī beeeeān Dii bè a bà égō ku kōn Abramuo à bè: Mé bùsu kekii kpa n borinɔ̄zaa Igipiti gulezéki swaa ai swadaa kè wè be Yuflati, bùsu kè Keninɔ̄ kun kōn Kenizinɔ̄ kōn Kadamɔ̄nunɔ̄ kōn Itinɔ̄ kōn Perizinɔ̄ kōn Refaimunɔ̄ kōn Amɔ̄rinɔ̄ kōn Kanaanɔ̄ kōn Gigasinɔ̄ kōn Yebusinɔ̄.

Agyara kōn a né Sumailao

Abramu nañ Sarai e ne'iro. À nɔ̄gbē zikéri vī Igipiti gbē ū kè wè bene Agyara. Ben Sarai bè Abramune: Lan Dii ma ke pāaa ū nà, ñ dae kōn ma zikério. Má sì kè mé neno e à gāzī. Ben Abramu

Sarai yāmà. Abramu wè kuri kēna Kanaa busun gberan Sarai a zò Agyara kpàa nō ū. Abramu dàeo, ben à nōsì. Kè à è á nōsina, à dōkè a diio. Ben Sarai bē Abramunε: Taari kē wà kēmee gō n yā ūmε. Ma a zò kpàmma. Kè à è á nōsina, ben ègō dōkeemao. Mpi kōn mapio, Dii bē eé yāgōgōwe. Ben Abramu wèala à bē: N zò kuu n pō ūmε. Ñ kēne lan n̄ yezi nà. Kè Sarai īadàa, ben à baalènε.

Dii Malaika à è ibɔkiizi gbaan, bia pì ku Suru zé saemε. Ben à à là à bē: Sarai zīkéri Agyara, n bō máme? Néε gaa máme? Ben à wèala à bē: Méε bàa leε ma dii Sarainemε. Ben Dii Malaika bène: Ñ εara n̄ ta n dii pì kiia ñgō misieenε.

Mé n borii kaara aōgō pari,
weé fō wà n̄ lé dōro.

Ñ nōsina, né nε'i gōgbē ū,
né tōkpāne Sumaila,
zaake Dii n yāmà n wēetāmma guu.

Eégō de lan zaakisētē bà,
eé ibetekpa kōn gbē pingio,
gbē pingi é ibetekpao se.

Eégō ku kō yān kōn a gbēnōro.

Ben Agyara bē: Ma wēesì Luda kē è ma ele. Ben à tōkpà Dii kē yā'ònene Ludakεema'ee. À yā bē à tō wà tōkpà lōgo pìnε Ludabēekεema'ee lōgo. À ku Kadesi kōn Beredio dagurame.

Agyara negōgbē ì kōn Abramuo, ben Abramu tōkpàne Sumaila. Gurō kè Agyara Sumaila ì, Abramu wè basiigō aweeesweedomē.

Bāngukena yā

Kè Abramu kà wè basɔro dosai, Dii bò à mòzi à bë: Luda Gbāabitaden ma ū. N̄ taa'omao ñgō kuu taari sai. Ma bà kuunanyo égō gaa, mé n borii kaaranne maamaa. Abramu dàe a puua Luda aë, ben Luda bène: Lan ma bà kunyo nà, né gō bori pariinō dezi ū. Weégae benne Abramu dɔro, sé Ibraī, zaake mé n ke bori pariinō dezi ū. Mé to n bori ke pari, boriinō kōn kinanō é bɔ n kiia. Ma bà égō kunyo kōn n boriinō ai gurō pingi. Mégō de n Luda ū kōn n boriinō n gbera. Mé Kanaa bùsu kè n̄ ku à guu nibō ū kpamma pingi kōn n boriinō n gbera, le aõgō vī gurō pingi, mégō de n̄ Luda ū.

Luda èara à bë Ibraīnë: Mpi kōn n boriinō, àgō ma bà kuunaaao yā kūna ai a boriia. Ma bà kuunaaao yā kè égō kūnan yε, mpi kōn n boriinō. Sede a gōgbē pingi bānguke. À bānguke ma bà kuunaaao seeda ū. Sede n bori negōgbēnō bānguke n̄ gurō sōraagōdee zī ai n̄ boriia, né kè wà n̄ í n bēenō kōn zò kè wà n̄ lu bori pāndenōanō n̄ pingi. Wà à ì n ben yoo kesō wà lù zò ūn yoo, sé à bānguke. Beee égō de ma bà kuunaaao gurō pingi seeda ū a mèa. Weé gefōdee bɔ a gbēnō te, zaake gbē kè èe bāngukero yā kè má dìeare kūnaro.

Ben Luda èara à bë Ibraīnë: N̄ton be n nañne Sarai dɔro, ñgæe bene Sara sa. Mé aubarikadan mà to à ne'i gōgbē ū, eé gō

boriinč dazi ū, bùsu kinanč é bɔ à kiia. Ben Ibraī dàe a puua Luda ae à yaadà à bè a nɔse guu: Gbẽ kè kà wɛ basɔoro é ne'i? Lan Sara kà wɛ basiigõ akuri nà, eé ne'i? Ben à èara à bè Ludane: N̄ suuke ñ Sumaila gwa. Luda bè: Yāpura n naõ Sara é ne'i gɔgbẽ ū, né tɔkpane Isaaku. Ma bà égɔ kuo kõn à boriinč ai gurč pingi. Sumaila yā musu, ma n yāmà. Mé aubarikadan, eé ne'i à kaara maamaa. Eé negɔgbēnč i gɔn kuri aweeplaa, aðé gɔ kinanč ū, à borii é ke pari. Baa kõn beeoo ma bà kuunanyo é gɔ Isaakuame. Zii mɔndaa'i Sara é à i. Kè Luda yā'ò Ibraīne à yāa, ben à à tò à tà musu.

Ben Ibraī a né Sumaila sè kõn a be gɔgbẽ kè wà n̄ í a beenč kõn zò kè wà n̄ lunč n̄ pingi, ben à bāngukènné zī beeee a gɔ lan Luda òne nà. Ibraī kà wɛ basɔoro dosai, gbasa à bāngukè, à né Sumaila sɔ wɛ kuri awee'aagɔ. Gurč dɔnkõ pì zī Ibraī bāngukè kõn a né Sumailao kõn a be gɔgbẽ kè wà n̄ í a beenč kõn zò kè wà n̄ lu bori pāndeanč n̄ pingi. Að bāngukè gurč dɔnkõ zīme.

Nibonč mɔna Ibraī kiia

Dii bɔ à mò Ibraīzi Mamare gbii linč sae. Ibraī vēna a bisakuta kpεele fāantẽ. Kè à weesè musu, à gɔn aagɔ è zena. Kè à n̄ é le, ben à fèe kpεelea kõn bào à gàa à dàíle à dàenné a puua à bè: Dii, tó ma n pɔnnaa è, ñton gẽ mamɔma n zɔblerilaro. Mé mɔare ío à gbá pipi à kammabo lí gbaru kè. Lan a bɔe ma bee kpa nà, mé mɔare pɔbleeo fete le à gbāaa e, gbasa à da zen. Ben að bè: Tò, ñ ke lan n̄ ò nà. Ben à gàa Sara kiia kutaan à bè: N̄ flawa kɔ zakale aagɔ ñ buredi ke kpakpaa. Ben à baalè à ḡe a

zùnɔ te à zùne bòrɔ maaa kǔ à kpà a zíkeria, ben zíkeri pì gaa à kèke kpakpaa. Ben Ibraï zwifāani kōn zwi'ipuo kōn zù kè wà kèke pio sè à gaa à dìenné. Gurɔɔ kè aɔɔe poble, àpi ze ní sae lí gbaru gwe.

Ben aɔ à là wà bë: N naɔ Sara ku máme? À bë: À ku kutaan gwe. Ben Dii bë: Mé eara mà mɔ n kiia zii mɔndaa'i, n naɔ Sara é ne'i gɔgbẽ ū. Sara ku à kpεe kuta kpεele èe maa. Ibraï kōn Sarao zikǔ, Sara è nɔgbẽnɔ pó ke dɔro. Ben Sara yaadò à bë a swẽ guu: Ma zikǔ, ben ma dii zikǔ dɔ. Mé pɔnna yã pì dɔ dɔ? Ben Dii Ibraï là à bë: À kè dia Sara yaadò? À bë amɔ kè a zikǔ é fɔ à ne'i dɔ? Yâke ègɔ zl'umero. Zii mɔndaa'i tó à gurɔɔ kà, mé mɔ n kiia, gbasa Sara ne'i gɔgbẽ ū. Ben Sara lesè à bë ée yaadɔro, zaake vĩa à kǔ. Ben Dii bë: É'e, n yaadò.

Ibraï aduakena Sɔdɔmu

Kè gbẽ pìnɔ fɛe, Ibraï gaa à zenné, ben aɔ Sɔdɔmu kpaa gwà. Ben Dii bë: Mé yã kè má yezi mà kee utø Ibraïnero. À boriinɔ égɔ bita aégɔ gbāa vĩ. Anduna bori pingi é aubarika e à gãzime. Zaake ma à sè le à o a nеноне kōn a boriinɔ a gbera aɔgɔ ma yã kūna aɔ yāmaa zedee ke, le mà yã kè ma à legbène kene. Ben Dii èara à bë: Yã kè wèe oo Sɔdɔmu kōn Gɔmɔrao musu pari, ní durun gɛ ɔla. Mé gá gwe sa mà gwa, tó yã kè aɔɔe kee zaa lan má mà nà. Tó aɔɔ de le sɔro, mé dɔ.

Kè ní gɔɔn plaaa pìnɔ dà zen aɔɔe gaa Sɔdɔmu, ben Dii gɔ kōn Ibraïo gwe. Ben Ibraï sɔzi à bë: Né gbẽ maaanɔ wara ledo kōn gbẽ zaaanɔn yo? Tó gbẽ maaanɔ ku wetε pì guu aɔ kà gɔɔn

baplaa akuri, né ñ waran yo? Né suuke wete pio gbë maa gôon baplaa akuri pînço yânziroo? Ñ suuke! Ñton ke lero. Ñton gbë maaanç dëde ledo kõn gbë zaaançro, zaake aôñ dônkôro. Ñ suuke! Ñton ke lero. Mmôñ kë ñ de anduna pingi yâkpaekeri û, né yâke a zeearoo? Ben Dii bë: Tó ma gbë maaanç è Sôdômu gôon baplaa akuri, mé suuke wete pio ñ yânzi. Ben Ibraï èara à bë dɔ: Mamôma kë má de busuti kõn tubuo û, ñ gaafækeme mà yâ'onne, Dii. Tó gôon sôceroo kësâ gôon baplaa akuri pì guu, gôon sôceroo pînço yânzi né wete pì kaateç? Ben Dii bë: Tó ma gbë maaanç è gôon baplaa asçoro, mé wete pì kaatero. Ben Ibraï kpe èe yâ'oone à bë: Tó gbë maaanç kà baplaa sô né? Ben Dii bë: Mé yâke kero gôon baplaaa pînço yânzi. Ben à bë: Dii, n yâ nna! Ñton pçfëro, má yezi mà yâ'o dɔ. Tó gbë maaanç kà baaakuri sô né? À wèala à bë: Tó ma gbë maaanç è aôñ kà gôon baaakuri, mé yâke kero. Ben à bë: Ñ gaafækeme dɔ Dii, mà yâ'onne. Tó gbë maaanç kà gôon baroo sô né? À wèala à bë: Mé wete pì kaatero gôon baroo pînço yânzi. Ben à bë: Dii, ñton pçfëro, yâ kekii baasi mé yâ'o dɔro. Tó gbë maaanç kà gôon kuri sô né? À wèala à bë: Mé wete pì kaatero gôon kuri pînço yânzi. Kè Dii yâ'ò Ibraïne à yâa, à gë zela, ben Ibraï èara à tà be.

Sôdômu kõn Gômôrao kaatena

Kè malaika gôon plaaa pînço kà Sôdômu uusie, Lutu vêena Sôdômu bii kpeele. Kè à ñ é, à fêe à gâa à dâñle à kùenné à dâe a puua à bë: Ma diinç, a yâ nna! À mç à gá pita mamôma a zôbleri be. À zu'o à i kè, zia kongç idë'idë é da zen. Aôñ bë: Auo, wé i

gääleme. Lutu nàkõremmá maamaa, ben aõ gë à kpén. À n̄ yaarikè maamaa à masa kënné, ben aõ sò.

Ai aõgõ gá dae, Sodomudeenɔ lìga Lutu kpézi. Wete pì gõgbẽnɔ kàkõa gwe mämmam, gõkparenɔ kõn gbẽnsinɔ n̄ pingi. Aõ lezù Lutuzi wà bë: Gõgbë kë aõ pìta n̄ be uusieanɔ ku máa? N̄ bœnyowe, wà pãpãa keñyo. Lutu bò à zè kpeele n̄ kiia, à gbà tâta kpeeo à bë: O'o ma gbẽnɔ, àton yã zaaa kero. Má nенogbẽnɔ vĩ gõwn plaa kë aõ gõgbë dõro, mé n̄ bœare. Lan á yezi nà à keñyo, mode àton yâke ke gõgbë kekiinɔnero, zaake aõ pìta ma beme. Aõ bène: N̄ guwe gwe! Ben aõ bë dɔ: Gbë kë né gbë zítɔme, ben à yezi à ke wa yãkpaekeri ū. Wé yã zaaa kenne de n̄ pôla. Ben aõ kùsia gbääao, aõoe mɔɔ kpe gbà gborø. Ben gõwn plaaa pìnɔ ɔbò wà Lutu kù aõ gëo kpén, ben aõ zé tâta. Aõ tò vià gbë kë aõ ku kpeelénɔ kù n̄ pingi né fete gbënsi, ben aõoe kpe gbà wetee ai aõ kpàsa. Gõwn plaaa pìnɔ bë Lutunɛ: Dé n̄ vĩ kë dɔ? Négbõgbẽnɔ, nенogbẽnɔ, n̄ né anzurenɔ kõn gbë kë aõ de n̄ gbë ûnunɔ wetee guu n̄ pingi. N̄ bœnyo, zaake wa mɔ wà gura kë kaateme. Yã zaaa kë wèe oo wetee pì deenɔ musu gë Dii swän, ben à wa zí wà wetee pì kaate. Lutu bò à gàa à ò a neno anzurenɔne à bë: À fee wà bœ, zaake Dii é wetee kë pì kaate tiame. Ben aõoe daa èe faadiboomɛ.

Kë guu dò malaika pìnɔ nàkõre Lutua wà bë: N̄ fee n̄ naõ kõn n̄ nенogbë gõwn plaaa kènɔ seé n̄ bœnyo kë, le ñton ga wetee pì kaatena guuro yânzi. Kë Lutu e sekakée, Dii à wënda bò, ben gõwn plaaa pìnɔ à kù a ɔɔa kõn à naõo kõn à nенogbë gõwn plaaa, aõ bòeñyo wetee kpees. Kë aõ bòeñyo le, ben malaika pìnɔ

doke bè Lutuné: Ñ baale ñ nzinda misi. Ñton kpëe gwaro. Ñton ze guzure pì guuro. Ñ baale ñ mipe kpiiinç le ñton garo yänzi. Ben à bènné: Auo ma dii! N yā nna! Mamoma n zobléri ma n pɔnnaa è, n gbékkekème maamaa, n ma misì. Mòde mé fɔ mà baale mà kpiii pìnç kii lero. Ai màgɔ gá ka gwe, kaatena pì é ma le mà ga. Ñ lakutu ke gwa kääa. Lan à kii nà, mé fɔ mà baale mà gá gwe. Lakutu nengomé sɔ. Ñ to mà baasi mà ta gwe, mègɔ aafia. Asa à nengoroo? Ben à bènè: Ma n gba zé, mé lakutu kè néé oo pì kaatéro. Ñ baale ñ ta gwe kpakpaa, zaake mé yäke ke gïaro ai ñ gá káo gwe. Beee yänzin wà tɔkpà lakutu pìnè Zoa.

Kè Lutu Zoa lè, ɔfantë e feee, ben Dii tò te kɔn ɔfantëgbɔo bò musu à kà Sɔdɔmu kɔn Gɔmɔraola. À wete pìnç kàate kɔn gbénç kɔn guzure pìo kɔn linç kɔn sénç pingi. Kè Lutu nañ a kpëe gwà, ben à lì à gò zena wisi gbe ū.

Kè guu dò, Ibraï fée kɔngɔ idë'ide, à gàa guu kè à kun yā kɔn Diio pìn. Kè à Sɔdɔmu kɔn Gɔmɔraao kpaa gwà kɔn guzure pìo pingi, à è tesukpe e feee tɔcte lan mòdate tesukpe bà. Leme kè Luda guzure kè Lutu kun wetenç kàate le, Ibraï yā dòn, ben à Lutu bò wete kè à kàate pìnç guu.

Lutu boriinç

Kè Lutu bò Zoa, à gàa à vèe kpiiinç te kɔn a nенogbë gɔwɔn plaaaanc, kè à kuuna Zoa vĩ yänzi. Ben à gɔ ku gbeween kɔn a nенogbë pìnç. Ben Yɔ bè Bãanè: Wa de zikù, ben gɔgbë kee ku busun à daewao lan wè ke nàro. Ñ mo wà wëe kakane wé daeo,

le wàgō wa borii e à gãzí. Gwãaví beeee a ñ wëe kàkane, ben Yõo gãà à dàeo. Lutu e dõ gurcõ kè à dàeao ke gurcõ kè à fëero.

Kè guu dò Yõo bë Bãane: Ma dae kõn ma deo gïa. Wà wëe kakane uusiea ñ, né gá ñ daeo, le wàgō wa borii ee à gãzí. Gwãaví beeee ñ a ñ wëe kàkane, ben Bãa gãà à dàeo. Lutu e dõ gurcõ kè à dàeao ke gurcõ kè à fëero. Lemé Lutu nenorgbë gõon plaaa pïncõ kè le wà nɔsìo. Yõo ne'ì gõgbë û, ben à tøkpàne Mɔabu. Àmbe Mɔabu borii kè aõo kuu ai gbâancõ dezi kaaku û. Bãa ne'ì gõgbë û se, ben à tøkpàne Benami. Àmbe Amɔni borii kè aõo kuu ai gbâancõ dezi kaaku û.

Ibraï kõn Abimelekio

Ben Ibraï fëe gwe à gãà Negevi busun Kadesi kõn Suruo dagura. Kè à gãà à vëe Gera, à bë a naõ Sara né a dãremë, ben Gera ki Abimeleki gbë zì à à sè à sùo. Ben Luda bò à mò Abimelekizi nanaa guu gwãaví à bènë: Né ga nɔo kè ñ sè pì yänzi, zaake nɔzãreemë. À mò à lè Abimeleki e daeo kòro, ben à bë: Dii, né borii kè aõoe yâke keroonc ðeden yo? Àmbe à bèmë a dãrenloo? Nõgbë pì sõ bë a dãgõmë. Ma yâkè a zeame, má taari vîro. Ben Luda bènë nanaa pì guu: Eè, má dõ kè n yâkè a zeame. Beee yänzi ma kpanne ñton durunkemero, méé we n ɔkè nõgbë pìaro. Tia sa, à gõgbë pì nɔo kpaa, zaake annabime. Eé aduakenne le ñ gõ aafia. Tó néé à nɔo pì kpaa sõro, ñgõ dõ kè n game, mpi kõn n gbënc a pingi.

Ben Abimeleki fëe kõngc idë'ide, à a gbënc sìsi à yâ pì tõkènné ñ pingi, ben vĩa ñ kû maamaa. Ben Abimeleki Ibraï sìsi à

bènè: Bɔyānzi n̄ kɛwe lezi? Bó taarin má kɛnnɛ gbasa n̄ tò ma gɔ̄ durundee ū kɔ̄n ma bùsuo? N yā kɛ de wà keroo kɛmɛ. Bó laasuu n̄ lè gbasa n yā pì kɛ? Ibraï wèàla à bè: Mée daa yā gbɛkee Luda vĩa vĩ bùsu kɛkii guuro, weé ma dɛ ma naɔ̄ yānzime. Beee gbéra nɔgbɛ pì n̄ ma dāremɛ yāpura. Wa de dɔ̄nkɔ̄mɛ, baade kɔ̄n a dao, ben à gɔ̄ ma nɔ̄ ū. Kè Luda ma bɔ̄ ma de bɛ yā, mée likɔ̄aaazɔ̄, ben ma bɛ ma nɔ̄ pìnɛ guu kɛ wé gán pingi, à gbɛkɛekemɛ àgæe be a dāgɔ̄n ma ū. Ben Abimeléki mò kɔ̄n sāanc kɔ̄n zùnɔ̄ kɔ̄n gɔ̄gbɛ zikɛrinc kɔ̄n nɔgbɛ zikɛrinc à kpà Ibraïa, ben à à naɔ̄ sòkpanɛ. Ben Abimeléki bè: Ma busun ye, n̄ vɛɛ guu kɛ n̄ yezin. Ben à bɛ Sarane: Ma kondogi ɔ̄ bɔrɔ̄ doo kpà n dāgɔ̄a agbaakpabɔ̄ ū, le gbɛ kɛ aɔ̄ kunyonɔ̄ dɔ̄ n̄ pingi kɛ née taarikero. Ben Ibraï wèekè Ludaa, ben Luda Abimeléki gbà aafia kɔ̄n à naɔ̄ kɔ̄n à nɔ̄ yigisainɔ̄, le aɔ̄ nɛ'i, zaake Dii tò Abimeléki bɛ nɔgbɛnɔ̄ pāa kù yā Ibraï naɔ̄ yā musu.

Isaaku ina

Dii aubarikadà Saragu lan à ò nà, à kènɛ lan à legbɛnɛ nà. Ben à nɔsì à nɛ'i kɔ̄n Ibraïo gɔ̄gbɛ ū à zikū guu gurɔ̄ kɛ Luda dìenea. Ibraï tɔkpà n̄ pìnɛ Isaaku. À bāngukènɛ à gurɔ̄ sɔraagɔ̄dee zī lan Ludaa dìene nà. À kà wè basɔ̄ro a n̄ pì igurɔ̄. Ben Sara bè: Luda yáadɔziyā kɛmɛ, gbɛ kɛ mà pingi é yaadɔmao. À bè dɔ̄: Weé we wà be Ibraïnɛ yā mé gɔ̄ nedandee ū? Àe ma negɔ̄gbɛ io a zikū guu.

Kè n̄ pì bita kù à kɛ yɔ̄a, ben Ibraï à kēna yɔ̄a pɔ̄nnaakè. Sara è n̄ kɛ Igipiti nɔgbɛ Agyara i kɔ̄n Ibraïo ègɔ̄ Isaaku

yaadɔɔme, ben à bè Ibraïne: Ñ pe zò pia kɔn a néo, zaake zò né pì é tubible kɔn ma né Isaakuoro. Yã pì Ibraï pɔɔ yàka maamaa, zaake à néme, ben Luda bène: Ñton to n nɔse yaka n né kɔn n nɔgbẽ zĩkeri pio yã musuro. Yã kè Sara e oonne pingi ñ ma, zaake Isaaku boriinɔn weégaе benné n boriinɔ ū. Mé to zò né pì borii ke se, zaake n néme. Ben Ibraï fée kɔngɔ ide'ide, à pɔblee sè kɔn í tuuo à kpà Agyaraa. À dìnɛ, ben à à né kpàa dɔ. À à gbàrɛ, ben à gàa èe likɔaaazɔɔ Besɛba gbaan. Kè í yàammá, à gɔkpare pì tò lí gbaru, ben à gàa à vɛɛ ae kàzuleeki zà len, zaake à bè á yezi à a né gana ero. Kè à gàa à vɛɛ kāa le, ben à nà ɔɔdɔnaa.

Luda gɔkpare pì ɔɔdɔcɔ mà, ben Luda Malaika lezù Agyarazi zaa musu à bè: Bó bé à n lee Agyara? Ñton viakero, zaake Luda né pì ɔɔdɔcɔ mà guu kè à kun. Ñ fée ñ n né pì se ñ à kū a ɔɔa, zaake mé to à gɔ̄ bori ìsi ū. Luda nɔgbẽ pì weekeñne, ben à lɔgɔ è. À gàa à itò a tuu pa, ben à mò à kpà a né pia à mi.

Ludaa ku kɔn né pio ai à ìsi kù. Ègɔ̄ ku gbaan, ben à gɔ̄ tofekari ū. Gurɔɔ kè à ku Parani gbaa pì guun à da Igipiti bùsu nɔɔ sènɛ.

Ibraï kɔn Abimelékio ledolekèna

Gurɔ beeaa Abimeléki kɔn a zĩkpereenɔ gbënsi Fikoluo gàa Ibraï kiia aጀ bène: Ludaa kunyo yã kè néé kee guu pingi. Ñ ladame kè gɔ̄ ñ si kɔn Ludao kè né bɔ ma kpeero ke ma neno ke ma boriinɔ. Lan ma gbëkeekènne nà, ñ keme le kɔn bùsu kè ñ ku à guu gbë zĩtɔ ūuo. Ben Ibraï bène: Ma ladànnɛ. Ben Ibraï lɔgɔ kè Abimeléki gbëno sìa yã sèe à sìnne. Abimeléki bè: Má gbë kè

aã yã beeë këno dõro, néé omë yäro, gbåan má mà. Ben Ibraï säänc kõn zùnc kù à kpà Abimelékia, ben aã ledole kë kõo. Ben Ibraï sänunu mën sweeplaaanc bò à kae ñdona. Abimeléki à là à bë: Sã men sweeplaaa kë n ñ kae ñdona pïnc yã de diame? Ben à wèàla à bë: N sã men sweeplaaa pïnc si seeda ū kë mambe ma lögö pì yò. Beeë yänzi wà tøkpà guu pïne Besëba, zaake gwen aã ladànkõne. Len aã ledole kë Besëba le, ben Abimeléki kõn a zïkpeenç gbënsi Fikøluo liara wà tà Filisitininc busun. Ibraï sâma lí tò Besëba, ben à Dii Luda Gurçpingide sìsi gwe. Ben à gurçplaa kë Filisitininc bùsu pì guu.

Isaaku kpana sa'opø ū

Beee gbera Luda Ibraï yò à gwà à bènë: Ibraï! Ben à wèàla à bë: Mae kë! Ben Luda bènë: N n né mën doo kë ñ yezi Isaaku se ñ gáo Mëria busun, ñ sa'opø kë wè ka ten à tekü oo kpiii kë mé onnëea. Kë à fëe kñngö idë'idë, à gàari yì a zaakinë, ben à a zïkerinc sè gôñ plaa kõn a né Isaaku pìo. À sa'oyaka pàra, ben à dà zen, èe gaa guu kë Ludaa ònen. À gurç aagôdee zí kë à weesë, à guu pì è kää. Ben à bë a zïkeri pïnçonë: À gô kõn zaakio kë. Mapi kõn gôkpare kèo wé gá ae wà dñnzike Ludane, wé liara wà su wà a le kë. Ibraï sa'oyaka sè à dì a né pïne, ben à te kûna kõn fëeo, aôoe gaa ledo. Ben Isaaku yã'ò a denë à bë: Baa! À wèàla à bë: Bómee né? Ben à bènë: Wá te kûna kõn yàkao, sâne bòrç kë wé ka ten à tekü ku máme? Ben Ibraï bë: Ma né, Luda bé eé sa'osã kpa. Ben aôo tekôzi wèe gaa. Kë aô kà guu kë Ludaa ònen, à sa'okii bò gwe à yàka kpàkpaàla, ben à a né pì yì à dà yàka

pila sa'okii musu. Kè à fée sè à obò le à a né pì kotokpa, ben Dii Malaika lezùzi zaa musu à bë: Ibraï! Ibraï! À wèala à bë: Mae kè! Ben à bë: Nton ɔna né piaro nton yâke kenero. Má dõ sa kè nì ma vĩa vĩ, née gime kõn n né men dooro. Ibraï weesè, ben à sãkaro è líwakaa kà à kobazi. Ben à gâa à à kû à sa'opɔ kè wè ka ten à tekû òo a né gëe ū. Ben à tɔkpà guu pìnè Diiékpa, ben wègõ oo ai kõn a gbåao wè be: Dii é kpa a kpiii musu.

Dii Malaika èara à lezù Ibraïzi zaa musu dɔ à bë: Mamɔma Dii má sì kõn ma kuunao ma bë, lan n yã pì kè nà, née gi kõn n né men dooro, mé aubarikadangu mà n borii kaaranne lan sosoneno bà, aégõ pari lan isiale busu'aatẽ bà. N boriinɔ égõ gbää vĩ n ibeenɔa. Mé aubarikada anduna bori pingin n borii gãzí, kè n ma yämà yänzi.

Kè Ibraï liara à sù a zîkerinɔ kiia, aõ fée wà tà Beseba, ben à gurɔplaa kè gwe.

Beee gbéra wà ò Ibraïnɛ wà bë: N vïi Nao naõ Milika negõgbenɔ ì. À daudu tɔn Uzu. À dãaronɔ tɔn ye: Buzu, Aramu de Kemueli, Kesedi, Azo, Pilidasa, Yidilafa kõn Betuelio. Betueli pì bë à Rebeka ì. Négõgbẽ gɔ̃n sɔraagõ kë Milika ì kõn Ibraï vïi Naon gwe. À nɔ yigisai Ruma neno tɔn ye: Teba, Gaamu, Tasa kõn Maakao.

Sara gana

Sara kè wè basweedo aweesweeplaa, gbasa à gâ zaa Kiriataba kè wè be tia Eblønu, Kanaa busun. Ben Ibraï à sosobikè à ɔɔdò à gana yã musu. Kè à gù a naõ ge kiia, à gâa à bë Iti

boriinone: Nibɔ kɔn gbɛ zitɔn ma ū a te. À tɔtε yáma geviiikii ū mà ge vīin. Ben Iti boriiinɔ bène: Maree, ñ wa yāma. Luda gbɛ aubarikadeen n ū wa te. Ñ n ge vīi gbewee kè kènnɛ maaa guu. Wa gbɛke é n tɛ gbewee kè né n ge vīi à guuro. Ben Ibraï fée à kùe bùsu pì deenone à benné: À ma yāma, tó a we mà a ge vīi kè. À weekemé Zoa né Eflonua à Makpela gbewee kè ku à bu lezi yá ma à oo, eé gɔ ma geviiikii ū a busun.

Eflonu vēena n̄ te a wete biiłen gwe, ben à ò Ibraïne Itino wáa n̄ pingi à bë: Auo mare, ñ ma yāma. Ma n̄ gba buraa pì kɔn gbewee kè ku gweeo. Ma n̄ gba ma gbénɔ wáa. Ma n̄ gbame, le ñ n̄ ge vīin. Ibraï kùe bùsu pì deenone, ben à bë Eflonune n̄ pingi wáa: Ñ swākpa ñ ma yāma. Mé buraa pì fiabonne. Ñ ma oo si, mé ma ge vīin. Ben Eflonu bène: Maree, ñ ma yāma. Tɔtε kè à oo kà kondogi wàa plaame, bɔn beeē ū wa dagura? Ñ n̄ ge vīin. Ibraï à yāmà, ben à kondogi kè à ò yɔnɛ gbénɔ wáa laatarinɔ zakaa. Lemé Eflonu bu kè ku Makpela, Mamare sae, gɔ Ibraï pó ū le kɔn gbewee kè ku gweeo kɔn lí kè ku gweenɔ zaa bu pì lezi pingi. À gɔ Ibraï pó ū Iti kè aɔ mò wete biiłeanɔ pingi wáa.

Beee gbera Ibraï a naɔ vīi Makpela bura gbewee pì guu Mamare kè wè be tia Eblonu sae, Kanaa busun. Len bu kɔn gbewee kè de Itino pó ū yāao gɔ Ibraïne geviiikii ū le.